

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI**

IJTIMOIIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHNING SINERGETIK MUAMMOLARI

**MAVZUSIDAGI
RESPUBLIKA ILMIY-TEXNIK ANJUMANI
MATERIALLARI**

*2023-yil 20-noyabr
Samarqand*

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI**

**IJTIMOIIY BARQARORLIKNI
TA’MINLASHNING SINERGETIK
MUAMMOLARI**

**MAVZUSIDAGI
RESPUBLIKA ILMIY-TEXNIK ANJUMANI
MATERIALLARI**

(2023-yil 20-noyabr)

Samarqand - 2023

farovonlik va baxtga yetishadi”.[1.-B.32.] Alloma o‘zining ijtimoiy qarashlari orqali jamiki insoniyatni do‘st-birodarlik, murosasozlik, hamjihatlikda istiqomat qilish va vatanparvarlikka da‘vat etadi. Uning fikricha, jamiyatning faol a‘zosi bo‘lgan har qanday kishi erkin fikrlash va erkin so‘zlash huquqiga ega bo‘lmog‘i shart. Erkinlik va adolat hukmronlik qilgan jamiyat esa har tomonlama taraqqiy etadi, rivojlanadi.

Markaziy Osiyo Sharq Uyg‘onish davrining ko‘plab yorqin namoyandalarini Islom va Jahon sivilizatsiyasiga qo‘shgan bebaho hissasi [5.-B.254.] xususida so‘z borganda buyuk allomalarimizning adolat, tinchlik, vatanparvarlik kabi umumbashariy g‘oyalarining kontseptual mohiyatini o‘rganish, teran anglash bugungi kunning ob‘ektiv zarurati hisoblanadi. Bugungi kunda O‘zbekistonning yangi taraqqiyot strategiyasida belgilangan vazifalarni bajarishda va amaliyotga keng tadbiiq etishda ham ijtimoiy murosa madaniyati, gumanizm, altruizm ruhidagi g‘oyalar barchamiz uchun birdek ahamiyatli hisoblanadi.

Adabiyotlar

1. Abu Nasr Forobiy. Fozil odamlar shahri. – Toshkent: Abdulla Qodiriy nomidagi Xalq merosi nashriyoti, 1993. – B.32.
2. Arastu. Axloqi kabir. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2015. – B.159.
3. Флоренский П.А. У водорозделов мысль язык // Флоренский П.А. соч.в II т. – Москва: Правда, 1990. – С.109.
4. Mirziyoyev Sh. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta‘minlash - yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – Toshkent: O‘zbekiston, 2017. – B.24.
5. Mirziyoyev Sh. Inson manfaatlari va huquqlarini ta‘minlash – demokratik jamiyat asosidir. // Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. – Toshkent: O‘zbekiston, 2019. – B.254.

O‘ZBEKISTONDA MA’RIFATLI JAMIYAT BARPO ETISH – IJTIMOIIY BARQARORLIK OMILI

Tog‘ayev Nodirjon Ergashevich

O‘zbekiston-Finlandiya pedagogika instituti dotsenti falsafa doktori (PhD)

Annotasiya. Ushbu maqolada muqaddas manbalarimiz hamda buyuk mutafakkir ajdodlarimizning ta‘limotlarida tinchlikparvarlikka oid qarashlari keltirilgan. Mamlakatimizda mustaqillikning dastlabki kunlaridan boshlab tinchlik va xavfsizlik masalalariga alohida e‘tibor qaratilganligi bayon etilgan. Shu bilan birgalikda O‘zbekistonda ma‘rifatli jamiyat barpo etishda tinchlik va xavfsizlikni ta‘minlash muhim omil ekanligi ijtimoiy-falsafiy jihatdan yoritib berilgan.

Kalit so‘zlar: mustaqillik, ma‘rifatli jamiyat, tinchlik, osoyishtalik, xavfsizlik, taraqqiyot, farovonlik, barqaror taraqqiyot.

Bugungi kunda O‘zbekistonni yuksak ma‘naviyat hamda madaniyatga ega bo‘lgan, erkin va baxtli insonlar yashaydigan ma‘rifatli jamiyatga aylantirish uchun barcha kuch va imkoniyatlarimizni safarbar etmoqdamiz. Mana shunday oldimizga qo‘ygan ulkan maqsadlarga erishishimiz, ya‘ni O‘zbekistonda ma‘rifatli jamiyatni barpo etish barchamizga hamda har birimizga bog‘liq bo‘lgan eng asosiy masalalardan biridir. Avvalo, buning uchun barchamiz bunyod etilayotgan yangi ma‘rifatli jamiyatimizga munosib bo‘lish uchun milliy qadriyatlarimiz hamda boy tarixiy madaniyatimizga tayangan holda zamonaviy bilim va ko‘nikmalar bilan mustahkamlangan salohiyatga ega bo‘lishimiz lozim. Shu bilan birgalikda nafaqat mamlakatimizda, balki butun dunyoda barqaror taraqqiyotga erishish uchun, avvalo, har bir mamlakat va mintaqada tinchlik va xavfsizlikni ta‘minlash tizimli tarzda

yo'lga qo'yilishini davrning o'zi talab qilmoqda. Bu haqda muhtaram Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev: "Turli xavf-xatarlar kuchayib borayotgan bugungi tahlikali vaziyatda bebaho boyligimiz bo'lgan tinchlik-osoyishtalikni ko'z qorachig'idek saqlashimiz, yurtimizdagi millatlar va dinlararo hamjihatlik, o'zaro hurmat va mehr-oqibat muhitini yanada mustahkamlashimiz kerak" - deb ta'kidlaydilar [6: 10].

Tinchlik va xavfsizlik Vatan ozodligi va mustaqilligi bilan chambarchas bog'liqdir. Birovga qaram bo'lgan xalq hech qachon erkin va farovon yashay olmaydi. Shuning uchun ham mustaqillik va tinchlikni asrash, mamlakatimizni tajovuzkor kuchlardan himoya qilishga doimo tayyor turishimiz lozim. Global miqyos kasb etayotgan bir paytda har bir inson mamlakat tinchligi va osoyishtaligi yo'lida daxldorligini o'z burchi deb bilmog'i kerak. Har bir inson o'ziga shunday talab qo'ysa, mas'uliyat bilan yashasa, yaxlit jamiyat, butun insoniyat hayoti kafolatlanishi muqarrar. Yer yuzida ezgulik va tinchlik tantana qilishi shubhasiz. Shuningdek bu borada Zardo'shtiylik dinining muqaddas kitobi "Avesto"da kishilarning birgalashib yashashi, insonlar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning axloq normalariga tayanishi, vatanparvarlik, tinchlik-ahllik kabi g'oyalar ilgari surilgan. "Avesto" ning ikkinchi daftari bo'lmish Yasnaning 62-hot, 5-qo'shig'ida shunday deyiladi: "Menga barkamol va dinogoh, vatansevar va anjumanoro, ahil, ezgu andishali, zulmatdan, tanglikdan qutqaruvchi farzandlar bag'ishla. Toki ular manzil, shahar, o'lka va uning nom hamda ovozasini ko'tarsinlar" [2: 90].

Insoniyat o'z hayot yo'lida turli urush va nizolarga boy tahlikali kunlarni kechirdi. Bugungi kunda ham bu jarayonlar jahon siyosatida sodir bo'layotganligi har bir insonni hushyorlikka chorlaydi. Bugungi kunda insoniyat tarixiga nazar tashlansa, keyingi besh ming yil mobaynida odamzot o'n besh mingdan ziyod katta-kichik urushlarni boshidan kechirganini ko'rish mumkin. Bu urush va tinchlik, xavfsizlikni ta'minlash masalasi hanuzgacha insoniyat oldidagi eng olamshumul muammo bo'lib qolayotganidan dalolatdir. Insoniyat paydo bo'libdiki jamiyat taraqqiyotida tinchlik va osoyishtalikni ta'minlash muhim ahamiyat kasb etadi. Hatto davlatlar o'rtasida tuzilgan ilk shartnoma ham tinchlik shartnomasi ekanligini saqlanib qolgan tarixiy manbalar tasdiqlaydi. Yadro urushlari havfi, ekstremizm, terrorizm va mintaqaviy mojarolar hali xanuz fuqarolar xavfsizligiga tahdid solib kelmoqda. Bunday o'zgarishlar yer yuzida tinchlikni saqlash masalasini nazariy va amaliy jihatdan tadqiq etish zaruriyatini oshirmoqda. Bu esa bizdan doimo ogoh bo'lishni mustaqilligimizni har qanday yovuz kuchlardan, jumladan, diniy ekstremizm va xalqaro terrorizm balosidan ko'z qorachig'idek asrab, himoya qilib yashashni talab etadi. Bu haqda Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev shunday deydi: "Terrorizm, ekstremizm, transmilliy va kiber-jinoyatchilik, odam savdosi, narkotrafik kabi tahdidlar xavfi tobora ortib bormoqda" [7: 268].

Tinchlik va xavfsizlik davlat va jamiyat hayotida tartibni, ma'lum mezonlarga ko'ra tizim muvozanatining saqlanishiga xizmat qiluvchi kategorial tushunchalar sirasiga kiradi. Har qanday ijtimoiy siyosiy islohotlar uchun qulay sharoit yaratilishiga xizmat qiladi. Tinchlik va barqarorlikning ahloqiy ma'naviy xarakteri inson kamoloti va eng muhimi ma'nau xotirjamlikni o'zida mujassamlashtiradi. Bu tamoyillarning o'ziga xos funksiyalari urushlarga yo'l qo'ymaslik, davlatlararo nizo va mojarolarni siyosiy vositalar bilan hal etish, mamlakat ichidagi kelishmovchiliklarni tinch yo'l bilan bartaraf qilish, inson huquqi va qonun ustuvorligini ta'minlash kabi vazifalarni bajarishni ifodalaydi.

Tinchlikparvarlikka oid ta'limotlar va qarashlar buyuk mutafakkir ajdodlarimizning mumtoz asarlarida ham jamiyat uchun turli tahdidlarning oldini olishda ma'naviy barkamol insonni tarbiyalash masalalari muhim o'rin tutadi. Jumladan, Abu Nasr Forobiyni (873-950) "Fozil odamlar shahri" asarida davlatni boshqarishda adolatli qonunlarga tayanish lozimligi uqtiriladi. Unda "Fuqarolarni birlashtirib turuvchi asos insoniylikdir, shu tufayli

odamlar odamzod turkumiga oid bo'lgani uchun ham o'zaro tinchlikda yashamoqlari lozim" - deb ta'kidlanadi [1: 186].

Afsuski, ayrim odamlarning dunyoqarashida tinchlikni ta'minlash - bu davlat, hukumat va huquq tartibot sohasi xodimlarining ishi, degan noto'g'ri, loqaydlik kayfiyatidagi tushuncha o'rnashib qolganligi nohush xolatdir. Biroq, tinchlik va xavfsizlik har bir insonga daxldor bo'lgan hayotiy zaruratki, uni saqlash shu yurtida yashaydigan har bir fuqaroning muqaddas burchi bo'lmog'i kerak. O'zbekiston Respublikasining Birinchi Prezidenti Islom Karimovning "Tinchlik uchun kurashmoq kerak" risolasida "Tinchlik - Ollohning buyuk ne'mati, hammamiz uchun hayotimiz asosi barcha orzu-umidlarimiz manbaidir. Lekin tinchlik bo'lsin degan mazmundagi so'zlarni qayta-qayta tilga olar ekanmiz, ko'pincha uning ma'no-mazmuni nechog'lik teranligi haqida o'ylab ko'rmaymiz. Ma'no-mazmuni anglanmagan so'zning esa, ta'siri ham, qadri ham bo'lmaydi. Bunday ezgu da'vatlar zahirida aniq ma'no va amaliy harakat bo'lishi kerak" - deb ta'kidlaydilar [3: 83].

Mustaqilligimizning dastlabki kunlaridanoq biz mamlakatimiz tinchligi va xavfsizligini eng asosiy boylik sifatida asrab kelmoqdamiz. Bugungi va keyingi avlodlar ham ko'p mehnat va mashaqqatlar evaziga qo'lga kiritilgan mana shu bebaho ne'matni asrab-avaylashi zarur. Shundagina ular xalqimizning asl orzu-intilishlariga, istiqloq yo'lida jon fido etgan ajdodlarimizga munosib voris bo'la oladi. Mamlakatimiz dunyoda tinchlik, mintaqada qurolsizlanish, xususan Afg'oniston muammosini xalqaro insonparvarlik huquqi bo'yicha sharqona murosa talab va tamoyillari asosida hal qilish borasida bir nechta taklif va tashabbuslar bilan chiqqanligi barchamizga ma'lum. Shu bilan birgalikda mamlakatimizning jahondagi obro'-e'tibori yuksalib borayotgani, eng avvalo, yurtimizda demokratik va bozor iqtisodiyoti islohotlarini amalga oshirish natijasida qo'lga kiritilayotgan ulkan ijobiy o'zgarishlarda, ularning xalqaro hamjamiyat tomonidan e'tirof etilishida mujassam bo'lmoqda.

Dunyo hamjamiyatida tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida siyosat olib borgan davlat rahbarlari haqida Sharqiy Yevropaning yetuk siyosatchisi L.Levitin o'zining "O'zbekiston tarixiy burilish pallasida" nomli kitobida: "Aqshda Ruzvelt, Angliyada Cherchil, Fransiya De Goll tarixning ma'lum davrlarida qanday muhim o'rin tutgan bo'lsa, I.A.Karimov ham istibdoddan qutilgan o'zbek xalqi O'zbekiston uchun ana shunday buyuk shaxs bo'lib qoladi" - deya ta'kidlaydi [4: 192].

Xalqimiz murosai madora, qo'shni haqi, xalq mulki, yaxshilik nimayu, yomonlik nima ekanligini juda yaxshi biladi. Unga xos "Bir kun urush-janjall bo'lgan yerdan qirq kun baraka qochadi", "Yon qo'shni - jon qo'shni", "Qo'shning tinch - sen tinch", "Tinchlikning boshi birlikda" kabi serma'no maqollar tinchlik, ahillik, hamjihatlikning asl mazmun-mohiyatini aks ettirib, tarbiyaviy ahloqiy ahamiyatini anglatadi. Mamlakatimizning hozirgi tashqi siyosati ham aynan xalqimizning tinchlikparvarligi, yaxshi qo'shnichilik ibratini, beg'araz va sof niyatli xalq ekanidan dalolatdir.

Bugun biz tarixiy bir davrda xalqimiz o'z oldiga ezgu va ulug' maqsadlar qo'yib, tinch-osoyishta hayot kechirayotgan, avvalambor o'z kuchi va imkoniyatlariga tayanib, demokratik davlat va fuqarolik jamiyatini yuksaltirish yo'lida ulkan natijalarni qo'lga kiritayotgan bir zamonda yashamoqdamiz. O'z taqdirimizni o'z qo'limizga olib, azaliy qadriyatlarimizga suyanib, shu bilan birga, taraqqiy topgan davlatlar tajribasini hisobga olgan holda, mana shunday olijanob intilishlar bilan yashamoqdamiz.

Hozirgi kunda mamlakatimizda tinchlik va xavfsizlikni ta'minlash mustaqillikni qo'lga kiritishga nisbatan ham og'ir va mas'uliyatli vazifa ekanligi ayon bo'lmoqda. Ma'lumki, jahon tarixida o'z siyosiy mustaqilligini qo'lga kiritgandan keyin uni ichki va tashqi dushmanlardan saqlab qolish, xalqni bu mas'uliyatli ishga safarbar etishga jiddiy yondasha olmaslik sababli yana boshqalarga qaram bo'lib qolish holatlari ham kam emas.

Bu esa bizdan doimo ogoh bo'lishni mustaqilligimizni har qanday yovuz kuchlardan ko'z qorachig'idek asrab, himoya qilib yashashni talab etadi. Bu haqda Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev shunday deydi: "Jamiyatda tinchlik va osoyishtalikni ta'minlashda hech kim chetda turmasligi, "O'z bolangizni, o'z uyingizni, o'z Vataningizni ko'z qorachig'idek asrang!" degan shior odamlarimiz qalbidan chuqur joy olishi kerak" [: 35].

Sohibqiron Amir Temur va uning nabirasi Mirzo Ulug'bek Movarounnahrda hukmronlik qilgan 40 yil mobaynida mamlakatda tinchlik va barqarorlikni ustuvor bo'lgani sababli ilm-fan, madaniyat yuksak taraqqiy etgan, bunyodkorlik ishlari rivojlangan, ko'hna zaminimiz gullab - yashnagan. Aksincha, urush va nizolar insonni odamiylik qiyofasidan ayiradi, jamiyatni butkul tanazzul botqog'iga botiradi. Qirq yildan ortiq o'zaro harbiy mojarolar tufayli sivilizatsiyadan batamom uzilib, dunyoning eng qoloq mamlakatlaridan biriga aylanib qolgan Afg'oniston buning yaqqol dalilidir.

Zero, so'nggi yillarda global miqyos kasb etib, jamiyatning barcha sohalarini qamrab olayotgan turli xavf-xatarlar vujudga kelib, ularning oldini olishning samarali yo'llarini aniqlash ustuvor vazifaga aylanib bormoqda. Xususan, globallashtirish sharoitida jahon hamjamiyatida tinchlikni saqlashga doir turli ijtimoiy-siyosiy islohotlar olib borish dolzarbligini talab etmoqda. Bu haqda muhtaram Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev "Hozirgi vaqtda jahonda va mintaqamizda harbiy-siyosiy vaziyat keskin o'zgarib, milliy va global xavfsizlik sohasida xatar va tahdidlar tobora kuchayib bormoqda. Ana shunday o'ta mas'uliyatli vaziyat va hayotning o'zi erishgan barcha yutuqlarimizni chuqur va tanqidiy tahlil qilishni barchamizdan talab etmoqda" - deb ta'kidlaydi [8: 10]. Holbuki, bashariyat faqat tinchlik va xavfsizlik barqaror bo'lgan taqdirdagina o'z oliy maqsadlariga erishadi, moddiy va ma'naviy yuksaklikka ko'tarilib, ma'rifatli jamiyat sari yuz tutadi.

Bugun dunyoda qolaversa O'zbekiston Respublikasida tinch-totuv yashash tamoyili siyosatimizning ajralmas qismi hisoblanadi. Tinch-totuv yashash insonlar, millatlar, davlatlar va birlashmalar orasidagi murosa va o'zaro hamkorlikka asoslangan turmush tarzida namoyon bo'ladi. U turli ijtimoiy tuzumga mansub mamlakatlar o'rtasidagi xilma-xil munosabatlarda urushdan voz kechishni, nizoli masalalarni urush vositasi bilan emas, balki muzokaralar yo'li bilan ularning ichki ishlariga aralashmasdan, bir-birlarining o'zaro qonuniy manfaatlarini hisobga olib ish tutishni taqozo qiladi. Bu tushuncha xalqlarning o'z taqdirilarini o'zlari mustaqil hal etishlari, davlatlar suvereniteti va hududiy daxlsizligi hamda ularning chegaralari mustahkamligini qat'iyan hurmat qilishni, teng huquqlilik va o'zaro manfaatdorlik asosiga qurilgan hamkorlikni anglatadi.

Xulosa qilib aytganda, ma'rifatli jamiyat barpo etishda mamlakat tinchligi va xavfsizligi muhim ahamiyat kasb etadi. Insoniyat o'z taraqqiyotining barcha bosqichlarida, avvalo, tinchlik va totuvlikka intilib yashagan. Shuning uchun ham barcha davrlarda tinchlikni saqlash va mustahkamlash umumbashariy muammo bo'lib kelgan. Ta'kidlash zarurki, mamlakat tinchligi va xavfsizligini ta'minlash muammosini o'z-o'zidan kishilarning hohish istagi, orzu-umidlari bilan hal qilib bo'lmaydi. Insoniyat uchun muqaddas bu qadriyatga doimo izchil va qat'iy harakatlar tufayligina erishilgan. Yurt tinchligi va xavfsizligini asrash, uning ozodligi, mustaqilligi, ravnaqi va farovonligi uchun kurash - Vatanparvarlik, uni dushmanlardan himoya etish, milliy manfaatlarni himoya qilish, Vatanga nisbatan chin dildan, sadoqat bilan xizmat qilish orqali amalga oshirishimiz lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abu Nasr Forobiy. Fozil odamlar shahri. A.Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti, 1993.
2. Avesto. Tarixiy - adabiy yodgorlik. A.Mahkam tarjimai. - "Sharq", 2001.

3. Karimov I.A. Tinchlik uchun kurashmoq kerak. - Toshkent: O'zbekiston, 2008.
4. L.Levitin. O'zbekiston tarixiy burilish pallasida. Toshkent: O'zbekiston, 2001.
5. Mirziyoyev Sh.M. „O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy Majlisga Murojaatnomasi“ // Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. T. 4. T.: „O'zbekiston“, 2020.
6. Mirziyoyev Sh.M. „Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz“ // Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. T. 1. T.: „O'zbekiston“, 2018.
7. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2021.
8. Mirziyoyev Sh.M. Xalq so'zi. 2017 yil. 14 yanvar. №10.

EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA EKOTURIZMNING ICHKI IMKONIYATLARINI OSHIRISH ZARURIYATI

Djurakulov Xusan Anvarovich

*O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi huzuridagi Malaka oshirish markazi
Samarqand mintaqaviy filiali dotsenti*

Bugun insoniyat tomonidan iste'mol hajmining oshib borishi natijasida birinchidan, tabiiy muvozanatni buzilishiga, ikkinchidan, jamiyatdagi ijtimoiy hayotni inqirozlashuviga, uchinchidan, avlodlardan meros bo'lgan zaminni avlodlarga qoldirish mas'uliyatining yo'qolishiga, to'rtinchidan, keng jamoatchilik o'rtasida «Men yashayapmanmi, demak tirikman!» g'oyasini ustuvorlashib borayotganligi bilan belgilanadi[1,62]. Shu bilan birgalikda, bugungi kunda mamlakatimiz tabiati (landshafti, flora va faunasi)ni muhofaza qilishning tashkiliy-huquqiy va boshqaruv mexanizmlarini ishlab chiqishda zamonaviy ekoturizmni rivojlantirish masalasi alohida o'rin tutadi.

Hozirgi kunda ekoturizm fenomenining turli xil talqinlarini kuzatish mumkin. Ushbu talqinlarni tahlil qilar ekanmiz, rus tadqiqotchilari L.V.Dorofeeva va A.V.Oleynikovalar ta'kidlaganidek, ekoturizmni tabiatga yo'naltirilgan tabiatni asl ko'rinishida o'rganish va turli aholi punktlarining tub aholisini o'rganish maqsadida paydo bo'lgan, atrof-muhitni saqlash va hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga hissa qo'shish uchun mo'ljallangan turizm shakli sifatida ta'riflash mumkin [2,120].

Shu ma'noda, ekoturizmning tarkibiy tahlili uning mazmun-mohiyatini anglashda quyidagicha tushunish imkonini beradi:

- yovvoyi tabiat boyliklaridan ekoturizmga foydalanishni ekoturistik muhit deb qabul qilish sharoitlari yaratiladi;
- ekoturistik sayohatlar natijasida tabiatni muhofazalovchi yangi texnologiyalar kiritiladi;
- atrof-muhitga zarar kamaytiriladi (minimumlashtiriladi);
- ekoturizm dam olish, tarbiya va ekologik bilimning qadrini kuchaytiradi;
- yangi tabiiy landshaftlarni, flora va faunani o'rganishni va ularni muhofaza qilishni o'rgatadi;
- ekoturizmdan olingan daromad tabiatdagi biologik xilma-xillikni saqlab qolishga ajratiladi;
- ekoturistlarni ekoturizm makonlaridagi aholini, makondagi tirik tabiatni hurmat qilishga o'rgatadi [3,333].

Shuningdek, zamonaviy ekoturizm taraqqiyotida shaxs ekologik huquqiy bilimining rivojlanish dinamikasiga ta'sir etuvchi ijtimoiy omillarni aniqlash va ularning konstruktiv

MUNDARIJA

I SHO‘BA. IJTIMOIIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHNING OMILLARI VA FALSAFIY TAMOIYILLARI

Turayev Baxtiyor Omanovich. SAMARQANDDA SENERGETIK TADQIQOTLAR TARAQQIYOTI (“SENERGETIKA” MONOGRAFIYASI MISOLIDA)	3
Усанов Равшан Тураявич, Усанов Бахтиёр Равшанович. ПРОБЛЕМА НАСИЛИЯ В ОБЩЕСТВЕ; СОЦИАЛЬНО-ФИЛОСОФСКИЙ АНАЛИЗ.....	9
Yaxshilikov Jo‘raboy Yaxshilikovich, Saidahmadov Shuhrat Shamiyevich. IMOM BUXORIY “HADISLAR” TO‘PLAMIDA AXLOQIY MASALALARNING FALSAFIY TAHLILI.....	14
Nurullayeva Umida Nuriddinovna. XOTIN-QIZLAR IJTIMOIIY KAYFIYATI JAMIYAT BARQARORLIGI O‘LCHOVI SIFATIDA	17
Eshanova Gulchexraxon Numonovna. SAN‘AT IJTIMOIIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHNING OMILLARI SIFATIDA	21
E.Ulug‘murodov. ISLOM TA‘LIMOTIDAGI INSON VUJUDI (BORLIG‘I) TAVSIFINI FALSAFIY TAHLILI.....	23
Axmedov Sohib Sayimovich. JAMIYAT BARQARORLIGINI TA‘MINLASHDA IJTIMOIIY MUROSA MADANIYATINING O‘RNI	25
Tog‘ayev Nodirjon Ergashevich. O‘ZBEKISTONDA MA‘RIFATLI JAMIYAT BARPO ETISH – IJTIMOIIY BARQARORLIK OMILI	27
Djurakulov Xusan Anvarovich. EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDA EKOTURIZMNING ICHKI IMKONIYATLARINI OSHIRISH ZARURIYATI	31
G‘aybullayeva Laylo Safarboyevna. MAHALLALARDA IJTIMOIIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDA YOSHLAR SIYOSIY FAOLLIGINI OSHIRISH MASALALARI	36
Ro‘zimurodov Siroj Madatovich. MAHALLA VA OILADA SOG‘LOM MUHIT BARQARORLIKNI TA‘MINLASHNING AXLOQIY-ESTETIK ASPEKTLARI.	38
U.Nazarov. SAID RIZO ALIZODA MA‘NAVIY-FALSAFIY MEROSINING YOSHLARINI VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASHDAGI O‘RNI.....	41
Mirzayeva Nigina Olimovna. JAMIYAT BARQARORLIGINI TA‘MINLASHDA OILANING O‘RNI.....	43
Egamberdiyeva Nafisa Mustafayevna. OILADA IJTIMOIIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDA MUOMALA MADANIYATI VA AXLOQIY QADRIYATLARNING O‘RNI.....	45
Turayeva Dildora Shuxratovna. MULOQOT MADANIYATI IJTIMOIIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASH OMILI SIFATIDA	47
Djavotova Marjona Djamolovna. SHARQ FALSAFASIDA RAHBAR IJTIMOIIY BARQARORLIGINING TA‘MINLASHNING AXLOQIY-ESTETIK OMILLAR.....	49
Hamdamov Islom Akramovich. MIRZO ULUG‘BEK DAVRIDA IJTIMOIIY-FALSAFIY G‘OYALAR.....	51
Norkulov Olim Nasimovich. MIGRANTLAR FAOLIYATIDA IJTIMOIIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASH MASALALARI.....	53
Sh.J.Xashimov. ZIYORAT TURIZMI O‘ZBEKISTON XALQARO IMIDJINI YUKSALTIRISH VA IJTIMOIIY BARQARORLIGINI TA‘MINLASHNING MUHIM OMILI SIFATIDA	55
Matyakubova Gulnoza Atabekovna. NOSIRIDDIN TUSIYNING MA‘RIFIY VA PEDOGOGIK NAZARIYASINI O‘RGANISHNING O‘ZIGA XOSLIGI	59
A.G‘afurov. IJTIMOIIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDA BAG‘RIKENGLIK TAMOIYILINING O‘RNI.....	61